

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
МИНИСТЕРСТВО НАУКИ И ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМ. АЛЬ-ФАРАБИ
AL-FARABI KAZAKH NATIONAL UNIVERSITY

Филология және әлем тілдері факультеті
Факультет филологии и мировых языков
Шет тілдер кафедрасы
Кафедра иностранных языков

«КӨП ТІЛДІЛІК ПЕН ТІЛДІК ЕМЕС УНИВЕРСИТЕТТЕРДЕ
ШЕТЕЛ ТІЛДЕРІН ОҚЫТУДЫҢ АУҚЫМДЫ МӘСЕЛЕЛЕРІ» атты
халықаралық ғылыми-әдістемелік конференция
МАТЕРИАЛДАРЫ
Алматы, Қазақстан, 20 сәуір, 2017

МАТЕРИАЛЫ
международной научно-методической конференции
«АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ПОЛИЯЗЫЧИЯ И ПРЕПОДАВАНИЯ
ИНОСТРАННЫХ ЯЗЫКОВ В НЕЯЗЫКОВЫХ ВУЗАХ»
Алматы, Казахстан, 20 апреля 2017

MATERIALS
of international scientific-methodical conference
«ACTUAL PROBLEMS OF MULTILINGUALISM AND FOREIGN
LANGUAGE TEACHING IN NON LANGUAGE UNIVERSITIES»
Almaty, Kazakhstan, 20 April 2017

Алматы
«Қазақ университеті»
2017

One more interesting exercise can be used to illustrate a free communication drill. It is work with a comic strip. Such strips can be very useful in inspiring original utterances. Two people looking at a strip without words will rarely put exactly the same dialogue lines in the characters' mouths. There will always be variation of vocabulary and structure. The teacher can see some originality and imagination which should be encouraged. So the comic strip is presented and some time is given for the students to study it.

Then the teacher gives the situation to start from. In some cases it may be necessary to give sample lines for each picture. As the students listen to their classmates, they may be working up their own interpretations and are ready to present them. Some students probably may decide on the situation and plan the conversation without any teacher's help.

Another technique can be used. A whole expression or parts of previously learned dialogues can be used as the opening lines of new dialogues. The student can reconstruct the expressions he knows to make a new story or dialogue. Or he can expand a story he has already learned to add a different ending. The teacher may present a picture which the class has never seen before, asking the students for statements describing it, or for expression of ideas, or a story line it suggests.

A good exercise is to make a different ending for a story. The teacher may retell a part of a familiar story, and then allow the students to give it a new ending, each one adding a statement until the story is finished. This is an example with a well-known story about Cinderella:

Teacher: She left one of her shoes on the stairs.

Student 2: Her nice dress was changed to rags.

Student 3: The prince ran after her.

Student 4: He could see only a poor d dirty girl. And so on.

One opportunity that shouldn't be missed is the period of sharing the news at the beginning of the lesson, which may provide some practice for free talking. Many students enjoy telling about things that have happened to them or their families, and it is interesting to see just how much they can communicate at different stages of their linguistic development. Other students can ask questions to their classmates, but the questions should not be embarrassing ones.

These activities seem very promising. Of course some of the students may make mistakes trying to construct their own expressions or compose short stories. Let it be. It is a normal situation. Let them try to speak even making mistakes. It's better than just sitting and listening to other students in the classroom without saying a word. Surely all the mistakes should be corrected by the teacher but not at the process of speaking. The most important thing is that all the mentioned activities lead to free communication. And it should be the natural income of the teaching process.

REFERENCES:

1. Dacannay Fe. R., Bowen J.D. Techniques and Procedures in Language Teaching. Quezon City, 1963.
2. А.П. Грызулина. Хрестоматия по методике преподавания английского языка. Москва, «Просвещение», 1983.

ШЕТЕЛ ТІЛІНДЕ БІЛІМ БЕРУДЕГІ ЖОБА ТЕХНОЛОГИЯСЫ

*Түлеубаева Б.Б., аға оқытушы
Жиреншина К.А., аға оқытушы
Әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық университеті
Алматы, Қазақстан*

Аңдатпа. Жобалық сабақтар – бірнеше сабақтарға созылатын ұзақ әрекет деп ойлауға болмайды. Сабақтардың ұзақтығы әр түрлі, ол қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді болуы мүмкін. Сонымен қорыта келе жоба технологиясы шетел тілін оқыту зерттеу-ізденімпаздық іс-әрекетті қамтуы тиіс, мұнда студенттерге шетел тілін анағұрлым сапалы түрде меңгерулеріне септігін тигізеді.
Түйін сөздер: жоба, технология, инновация, презентация, машықтану, пікірталас

Abstract. Project classes can not be considered as a long-term activity, which lasts for several sessions. The duration of lessons can be different; a lesson can be short as well as long. Thus, project technology for teaching a foreign language should involve cognitive activity; it helps students to learn a foreign language on a high-quality level.

Keywords: project, technology, innovation, presentation, exercising, discussion

Қазіргі кезде шетел тілін оқытудағы инновациялық технологиялардың ішіндегі жоба технологиясы ерекше орында тұр. Жоба әдісі алғаш рет ХХ ғасырдың 20 жылдары АҚШ-та қолданыла бастаған. Бұл әдісті американдық философ және педагог Джон Дьюи және оның шәкірті Клипатрик зерттеп дамытқан. [1,236]

«Жоба» деген сөздің өзі еуропа тіліне латын тілінен еніп «алға тасталған ой, алға шығып сөйлеуші» деген мағынаны білдіреді. Өзі аты айтып тұрғандай алға тасталған ой, яғни біздің жағдайымызда ортаға студент – оқытушы болып тақырып тасталады. Содан кейін студенттер өз ойларын алға шығып айтады.

Жобалық сабақтар әртүрлі кезендерден, кадамдардан тұрады:

1. Дайындық кезені:

а) негізгі тақырыпты түсіндіру, талдау, өз ойларын айту;

ә) сабаққа қажетті жаңа сөздермен жұмыс жасау;

б) қосымша материалдар енгізу.

2. Тақырыпты бөлу:

а) студенттерді кіші топтарға топтасырып, әр топқа кіші тақырыпшалар беру;

ә) тақырыптарды талдау.

3. Тақырыптарды нақтылау:

а) сұрақтар құрастыру, жоспар құру, рөлдерді және тапсырмаларды бөлу;

Жобалық сабаққа дайындық кезінде жоспарды басшылыққа алған жөн. Бірақ сабақ жоспарынан ауытқуға болмайды. Себебі, жобалық сабақ барысында шығармашылық еркіндік болуы қажет.

4. Мәліметтерді жинау:

а) түп нұсқадағы кітап, газет-журналдар және т.б. мәліметтер;

ә) теле-радио хабарларындағы мәліметтер;

б) белгілі бір жерде зерттеуден алынған мәліметтер;

в) көшеде алынған сұхбат мәліметтер;

г) фото-сурет.

5. Жиналған мәліметтерді презентацияға дайындау:

а) реттеу, өңдеу презентацияға дұрыстап дайындау;

ә) плакаттар дайындау, карта жасау, газет шығару, көрме жасау, брошюра жасау.

6. Презентация:

а) әрбір кіші топ өз презентацияларын басқа топтардың алдында түсіндіреді;

ә) әр жұмыстың нәтижесін брошюра, плакаттар түйінде дайындау;

б) жұмыстың нәтижесін көрме, брошюра көмегімен ауызша айтып беру;

в) қысқаша жұмыс жоспарымен, іс барысымен таныстыру, пікір таластыру.

Мұндай жобалық сабақтарды бір күнде өткізе салу мүмкін емес. Дәстүрлі сабақтарға үйренген студенттер бір күнде жобалық сабаққа ауыса алмайды. Жобалық сабақтар дайындап өткізу үшін ең алдымен студенттерді төмендегі дағдыларға үйрету қажет:

- Топтарда жұппен жұмыс жасау
- Жұмыс кезінде бірін-бірі қолдап, көмектесу;
- Басқалардың жетістіктерін бағалау;
- Бір-бірімен тіл табысып жұмыс істеуге үйрету қажет. [2,546]

Жобалық сабақтар – бірнеше сабақтарға созылатын ұзақ әрекет деп ойлауға болмайды. Сабақтардың ұзақтығы әр түрлі, ол қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді болуы мүмкін. Олардың кейбіреулері бірнеше айларға созылады, кейбіреулерін мақсатына қарай бір күнде ұйымдастыруға болады.

Жобалық сабақтарды өткізер алдында оқытушы ұсыныс жасайды, студенттердің инициативасын қолдайды, қажетті ақпарат көзін қайдан алуға болатыны жайлы кеңес береді, сабақтың құрылымын анықтауға көмектеседі. Оқытушы рөлі өзгереді. Яғни, бұрын барлық сұрақтарға жауап беруші басшы, үйретуші ретінде болса, ал жобалық сабақтар барысында керекті әдістерді, мақсатқа жетудің жолдарын көрсетуші кеңесші ретінде болады.

А.С. Комаров «оқыту кезінде бас, жүрек, қол» бірге жұмыс жасауы қажет деген. Осы жоба сабағында ұлы педагогтың айтып кеткен қағидалары пайдаланылады. Яғни, студент алдында шешімді талап ететін мәселені басымен ойлап, жүрекпен түсініп, қолымен жүзеге асырады. [3,126] Нашар оқитын студенттер бір нәрсені дұрыс айтпай қалармын деген қорқыныштан арылып, сабаққа белсене қатыса алады. Студенттерге сабақтың кезеңдері – презентация кезінде өз еңбектерінің нәтижелі болуын қалайды. Қытай мақалында «мен естігенімді ұнатпаймын, мен көргенімді еске сақтаймын, мен қолмен істегенімді түсінемін» - деп айтылғандай, студенттер өздері дайындаған, өздері жүргізген сабақтарын, өздері тапқан мәліметтерді естеріне жақсы сақтайды.

Көптеген ғалымдардың еңбектеріне сүйене отырып, жобалық сабақтарға төмендегідей сипаттамалар беруге болады:

1. Студенттер мен оқытушылардың бірігіп жұмыс жасауы;
2. Топпен жұмыс жұмыс істеу;
3. Жұппен жұмыс істеу;
4. Студенттердің белсенділігі;
5. Басқа мекемелермен, ұйымдармен, мамандармен бірге жұмыс жасайды;
6. Студенттердің шешім қабылдауға құқығы бар;
7. Сабақ үстінде де, сабақтан кейін де жұмыс жасала береді;
8. Білім алу студенттердің өз іс-әрекеттері арқылы жүзеге асады;
9. Сабақ зерттеулерге, шығармашылықтарға бағытталған;
10. Өз қателерін өздері түзету арқылы үйренеді;
11. Сабақта теория мен практика ұштастырылады;
12. Жиналған материалдар сабақтың соны қандай болатынын анықтайды;
13. Студенттер дербес, өз бетінше жұмыс жасайды;
14. Оқытушының рөлі тексерушіден – кеңесшіге өзгереді;
15. Сабақтың соны – презентациямен аяқталады, яғни ақырғы нәтижесін көрсетеді. [4,148б]

Жобалық сабақты дайындар кезінде төмендегідей әдістерді пайдалануға болады:

- Сұрау жүргізу;
- Сұхбат алу;
- Кітапханалардан мәліметтер іздеу;
- Өр түрлі мекемелермен байланысу;
- Мәліметтерді интернеттен іздеу;
- Эксперименттер жүргізу;
- Мамандармен әңгімелесу;
- Мәліметтер сұрастыру және салыстыру. [5,220б]

Студенттер тақырып бойынша табысты жұмыс жасау үшін төмендегідей дағдыларға машықтануы қажет: жоспарлау, пікірталас, таңдау, пікірлесу, дәлелдеу, шешім қабылдау, бірлесіп істеу, зерттеу, іздестіру, ойлап шығару, безендіру бақылау, қорытынды жасау, құжаттандыру.

Презентацияға материалдарды төмендегідей дайындауға болады: брошюралар дайындау, плакаттар дайындау, коллаждар желімдеу, кестелер, карталар, перфокарталар, эмблемалар, газет-журналдар, үндеулер шығару, викториналар, фото викториналар дайындау, көрмелер дайындау, мақала жазу, репортаж жасау, хат жазу, видео фильмдер түсіру, реферат жазу, баяндама жазу.[6]

Сонымен қорыта келе жоба технологиясы шетел тілін оқыту зерттеу-ізденімпаздық іс-әрекетті қамтуы тиіс, мұнда студенттерге шетел тілін анағұрлым сапалы түрде меңгерулеріне септігін тигізеді. Шетел тілі сабағында жоба әдісін қолдану студенттерді еркін және креативті ойлауға қабілеттендіреді.

ҚОЛДАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР:

1. Жансериков А.Е. Проектная работы на занятиях иностранного языка. //ИЯШ. Алматы, 2004,№3(09)стр.23
2. Ломакина Проектирование как ведущее направление модернизации современного педагогического образования. //Вестник высшей школы, 2004, №1, стр.54
3. Комаров А.С. Творческий подход к планированию английского языка.//ИЯШ,2003,№4,стр.12
4. Гайпова Д.Э. Формирования коммуникативных умени у студентов ВУЗа на основе проектной технологии. //Маг.Диссер. (анг.яз.) Алматы, 2003,стр.148
5. Атаханов Р. Проекттік сабақ – берері мол сабақ. //Поиск/ Изденіс. 2002,№4, стр.220
6. Қабықбаева Д.С. Тілдік жоғары оқу орнында студенттерді мәдениетаралық қатысымға үйретуде жоба технологиясын қолдану. /маг. Диссер. Алматы,2009

TEACHING VOCABULARY AS AN ESSENTIAL PART OF LEARNING A FOREIGN LANGUAGE FOR NON NATIVE STUDENTS

Abylkasova A.B., Artykova E.U.
 Araylymabylkasova.@gmail.com
 Al-Farabi Kazakh National University
 Almaty, Kazakhstan

Annotation. In this thesis, author deals with the development of students' vocabulary skills and several factors which degrade their ability to improve further. Different methods are used by different teachers and review their positive and negative sides; the significance of vocabulary is emphasized. The tests at universities, exams are mostly based on vocabulary and it is also the source for trading.

Keywords: estimation, cognition, comprehend, a remarkable achievement

СОДЕРЖАНИЕ

<i>Исмагамбетова Л.Ш.</i> Особенности внедрения полиязычного образования в Республике Казахстан. -----	3
<i>Bassett D., Shayakhmet A.</i> How to use the internet efficiently for research -----	7
<i>Antonyan Rusanna.</i> Workshop: “how to motivate students to create digital stories” -----	8
<i>Колмухамедова Н.Н.</i> English for specific purposes: concept of esp and curriculum design -----	8
<i>Мальцева Н.Г.</i> Лингводидактические исследования инпута в обучении иностранному языку. -----	11
<i>Абуханова А.Г.</i> Развитие языковой личности на базе корпусных данных -----	13
<i>Мулдагалиева А.А., Окушева Г.Т.</i> Difficulties with vocabulary learning. -----	16
<i>Артыкова Е.У., Алмабаева Г.Б.</i> Modern information technologies in education system -----	18
<i>Кашкинбаева К.С., Жунусова Д.А.</i> Языковая личность: этнокультурные и методические компоненты обучения иностранному языку. -----	21
<i>Болат Б., Набижанкызы З.</i> Tips for Ielts writing task 1 -----	23
<i>Нурмуханбетова А.А., Баймуратова И.А.</i> Interactive activities in the classroom . -----	27
<i>Жубанова К.Х., Попова Н.В.</i> Use irregular verbs correctly -----	30
<i>Карашина Г.Т., Оразаева Г.А., Жанадилова З.М.</i> Classroom activities for developing speaking skills -----	32
<i>Abdikairova U., Aysultanova K.A.</i> Higher education (social workers) used to prepare the example of the pronouncements and pedagogical bases -----	35
<i>Penny Lew Chooi Yin., Seri Kembangan, Malaysia, Artykova E.U. Almabaeva G.</i> New teaching and information tecnologies in education system . -----	38
<i>Баймуратова И.А., Исабаева Б.</i> Ағылшын тіліндегі “ing” жұрнақты етістік формасының сөйлемде атқаратын қызметі мен олардың қазақ тіліне аударылу тәсілдері -----	40
<i>Карабаева Б.Н., Мадиева З.К.</i> Group work and pair work in teaching English -----	43
<i>Lomachenko N.L., Sabyrbayeva N.K.</i> The importance of teaching free communication -----	45
<i>Түлеубаева Б.Б., Жиренишина К.А.</i> Шетел тілінде білім берудегі жоба технологиясы. -----	47
<i>Abylkasova A.B., Artykova E.U.</i> Teaching vocabulary as an essential part of learning a foreign language for non native students -----	49
<i>Makhazhanova L.M., Aliyarova L.M.</i> Teaching the process of reading comprehension -----	52
<i>Omarova Sh.B., Omarova A.B.</i> Modern forms, methods and mean of distant learning -----	55
<i>Rakhmetova V.Zh., Madiyeva Z.K.</i> How to use new publications to give an effective lesson -----	57
<i>Smagulova A.S., Tastemirova B.I.</i> The problem of intercultural communication in foreign languages. -----	60
<i>Makhmetova D.M., Gumarova Sh.B.</i> Elsp teaching based on project works . -----	63
<i>Arinova B.A., Seitkerim B.E., Tleugabylova Z.A.</i> Educational and educative potential of spiritual and moral education programme of "self-knowledge" -----	66